

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу
Кафедра економіки і бізнесу

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
(<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=937>)

Викладач д.е.н., професор Тетяна ЯВОРСЬКА
<http://www.tsatu.edu.ua/et/people/javorska-tetjana-ivanivna/>

Кількість кредитів 3
Загальна кількість годин 90

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу спрямована на формування у здобувачів другого ступеня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо вивчення особливостей структурної побудови проведення наукового дослідження, стилевих особливостей тексту, форм подання окремих видів текстового та ілюстративного матеріалу, умов використання різних методів дослідження, форм та методів обробки інформації, принципів написання кваліфікаційної роботи магістра та її оформлення. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність науки як особливої форми людської діяльності та її сфери; система закономірностей, з якими пов'язано сучасний розвиток науки; класифікація наукових знань; об'єкт, предмет, та мета наукового дослідження; сутність науково – дослідницької діяльності; класифікація наукових досліджень за основними напрямками; сутність інформації та інформаційної діяльності та її класифікація залежно від призначення та змісту; умовний поділ інформаційних документів на первинні та вторинні; економічна інформація та її класифікація; методи обробки первинної інформації; поняття методології, методики та класифікація методів дослідження; умовний поділ загальнонаукових методів, які використовуються в теоретичних і емпіричних дослідженнях; загально – наукові методи, що використовуються на теоретичному рівні дослідження; загальнонаукові методи, що використовуються як на теоретичному, так і на емпіричному рівнях дослідження; загальнонаукові методи емпіричного дослідження; дві групи конкретно-наукових методів дослідження: соціально – економічної статистики та економіко-математичні методи; сутність методів соціально-економічного прогнозування; структурні особливості наукових робіт та їх стиль; композиція курсових та кваліфікаційних робіт; сутність дипломної роботи магістра як кваліфікаційного дослідження.

Метою вивчення дисципліни є надання студентам теоретичних знань і

практичних навичок з питань суті та організації наукових досліджень, їх методики та правильного обрання об'єкта та предмета дослідження, критеріїв та системи оцінюваних показників, алгоритму виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Завдання дисципліни полягає у ознайомленні з основними поняттями, категоріями та методологією наукових досліджень; набутті практичних навичок застосування загальнонаукових та конкретно-наукових методів економічних досліджень; формуванні навичок організації процесу наукового дослідження; розвитку умінь роботи з джерелами інформації у процесі наукового дослідження; стимулюванні пошукової активності та прагнення до творчого пошуку.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
242 «Туризм»	ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності. ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі. ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК 6.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ФК2. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації ФК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду ФК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією. ФК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку	РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку. РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень.
2. Загальні методи наукових досліджень.
3. Методи соціально-економічної статистики.
4. Методи соціально-економічного прогнозування.
5. Методика написання кваліфікаційної роботи магістра.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Методика обґрунтування проблеми економічних досліджень та встановлення її структури.
2. Застосування методу порівняння як одного із методів емпіричного дослідження.
3. Види економіко-статистичних методів та їх поділ на методи і прийоми обробки даних і методи і прийоми аналізу.
4. Методи прогнозування, які найбільш широко використовуються в соціально-економічних дослідженнях.
5. Сутність дипломного проектування та складові кваліфікаційної роботи магістра.

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання та значною мірою залежить від його систематичності та виконання завдань на освітньому порталі ТДАТУ. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на освітньому порталі університету. Через об'єктивні причини (наприклад, воєнні дії, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, модульних контролів та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Андрійчук В. Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі : навч. посібник / [В. Г. Андрійчук]. – Київ : КНЕУ, 2018. – 491, [5] с.
2. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с. ISBN 978-966-439-974-3.
3. Яворська Т. І. Методологія вдосконалення управління бізнес-процесами в сільськогосподарському підприємстві / Т. І. Яворська // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – № 2 (37), 2018, С. 154-162.
4. Яворська Т. І. Методологія та організація наукових досліджень: курс лекцій. Мелітополь: Люкс, 2020. 190 с.

Гарант освітньої програми

Ірина КОЛОКОЛЬЧИКОВА